

ara.cat

GUIA DEL CAS
Gürtel

**El PP, condemnat
per corrupció**

CORRUPCIÓ INSTITUCIONAL

El PP ja és oficialment un partit corrupte, amb sentència ferma. No un dels seus membres o càrrecs, sinó el mateix partit com a partícip lucratiu en l'anomenat cas Gürtel. La sentència de l'Audiència Nacional certifica que el partit es va finançar de forma il·legal a través d'una caixa B i que alguns dels seus membres se'n van lucrar personalment aprofitant els seus càrrecs i la influència en l'administració pública. En paraules del tribunal, la Gürtel va ser "un autèntic i eficaç sistema de corrupció institucional". La sentència també qüestiona la "credibilitat" del testimoni de Mariano Rajoy i altres dirigents populars que, negant conèixer la caixa B, van voler evitar el "retret social", ja que els indicis eren tan clars que no resulta versemblant que no sabessin res.

En aquest dossier, t'expliquem al detall l'entramat d'un cas que ha trigat nou anys a resoldre's parcialment i que ha posat el PP i Mariano Rajoy contra les cordes.

Edició del dossier digital: Anna Moyà, Estel Galí

Disseny i maquetació del dossier digital: David Repullés

ARA c/Diputació, 119 08015 Barcelona · **Telèfon** 932029595

Aquest índex és interactiu, clica sobre els títols
per accedir als articles

Cronologia del cas

Les claus de la sentència

Els principals condemnatats

Entrevista amb José Luis Peñas

La trentena de causes judicials del PP per corrupció

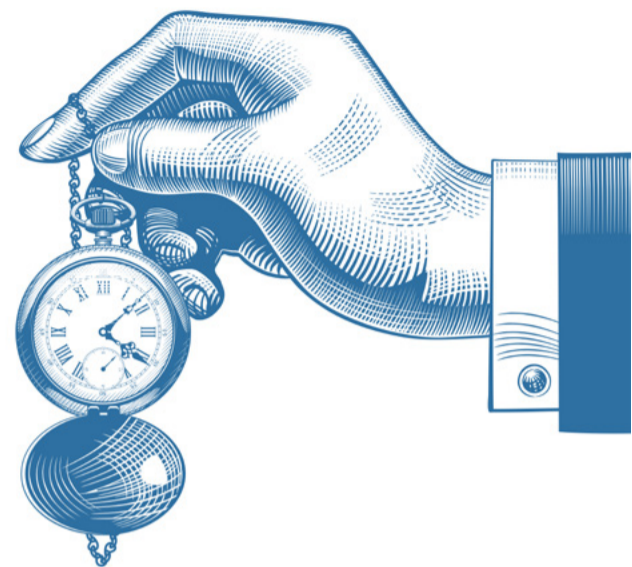

Com Gürtel va acabar amb el PP

Cronologia del cas

GÜRTEL:

És la traducció a l'alemany del cognom de Francisco Correa, cap de la trama, responsable d'establir un "eficaç sistema de corrupció institucional" i líder de múltiples societats que es beneficiaven d'adjudicacions de governs populars.

06/02/2009

La guspira que encén la metxa

Baltasar Garzón obre una investigació per una suposada trama de blanqueig de capitals, frau fiscal, suborns i tràfic d'influències a Madrid, València i la Costa del Sol. Francisco Correa és un dels primers detinguts. El cas és conseqüència d'una denúncia del 2007 feta per l'exregidor del PP de Majadahonda **José Luis Peñas** ([llegeix l'entrevista](#)).

08/02/2009

Comencen les dimissions

L'ombra de les imputacions comença a planar damunt del PP i arriben les primeres dimissions. Entre les destacades, la del conseller d'Esports d'Esperanza Aguirre, Alberto López Viejo, i la de Guillermo Ortega. Pocs dies després, Garzón amplia la seva interlocutòria, que ja suma 37 imputats.

12/02/2009

Primers empresonats

Garzón envia a la presó a Francisco Correa, Pablo Crespo i Antoine Sánchez. Els acusa de blanqueig de capitals, tràfic d'influència i suborn. Els mitjans vinculen el llavors president valencià, Francisco Camps, amb la trama, de qui hauria rebut regals.

25/02/2009

El PP es querrela contra Garzón

El PP presenta una querrela contra el magistrat de l'Audiència Nacional Baltasar Garzón per prevaricació. El mateix dia, Garzón implica al senador i extresorer del PP Luis Bárcenas i a l'eurodiputat popular Gerardo Galeote.

05/03/2009

La trama guanya dimensió

Garzón s'inhibeix del cas en benefici dels superiors de València i Madrid. Això sí, abans imputa a sis altres membres destacats del PP, entre ells Francisco Camps, Ricardo Costa, secretari general del PP de València; Alberto López Viejo, exconseller d'Esports de Madrid i Jesús Sepúlveda, alcalde de Pozuelo de Alarcón i exmarit d'Ana Mato.

31/03/2009

55 imputats

S'eleva a 55 el número d'imputats. Garzón acusa Bárcenas de rebre 1,4 milions d'euros de la Gürtel i apunta la possibilitat que Galeote en rebés 652.000 de Correa. La Fiscalia Anticorrupció insta el TSJ del País Valencià a prendre declaració a Francisco Camps i a Ricardo Costa, que ho neguen tot, malgrat les declaracions d'alguns testimonis com el sastre de Camps.

18/07/2009

Els regals a Rita Barberá

Un dels responsables de la trama corrupta declara que també va fer regals de luxe a l'alcaldeessa de València, Rita Barberá. El PP dirigeix els atacs contra el govern del PSOE, a qui acusa de filtrar la informació del sumari. Bárcenas declara dies després com a imputat provisional. Deixa el càrrec de tresorer del PP de forma "transitòria".

02/09/2009

Els plans de Correa

Dies després que el TSJ de Madrid denegüés la llibertat provisional a Francisco Correa, surt a la llum que el principal imputat de la trama havia intentat fugar-se per fixar residència a Colòmbia o Panamà.

24/09/2009

La doble comptabilitat del PP valencià

Un informe de la Brigada Policial de Blanqueig que investiga el cas conclou que la Gürtel finançava il·legalment al PP valencià i parla d'una doble comptabilitat i factures falses. És desacreditat per Mariano Rajoy, Ricardo Costa i Javier Arenas. Entre els 71 imputats a Madrid hi ha la dona de Bárcenas. També en surt esquitxat el gendre d'Aznar, Alejandro Agag.

09/10/2009

Estira i arronsa al PP

Les dimissions que ha forçat Esperanza Aguirre instal·len el malestar intern al partit i alguns creuen que vol indicar el camí que hauria de seguir el PP amb tots els que surtin vinculats en la trama. El PP valencià anuncia el cessament temporal de Ricardo Costa com a secretari general del PP al País Valencià però Costa diu que no pensa dimitir i reitera lleialtat a Camps i Rajoy.

14/10/2010

Costa destituït

La direcció estatal i el PP valencià entren en una batalla oberta. Guanya Rajoy: Camps destitueix Costa -la direcció estatal del partit estava disposada a expulsar-lo si s'aferrava als càrrecs- i Rajoy compareix l'endemà per renovar la confiança en Camps.

25/03/2010

Escoltes anul·lades

El TSJM anul·la les escoltes enregistrades a la presó ordenades per Baltasar Garzón entre els imputats i els seus advocats. Tres setmanes després, el Suprem admet a tràmit una querella contra Garzón per un suposat delictes de prevaricació per les escoltes il·legals.

06/04/2010

Bárcenas, acorralat

Dies abans, el jutge havia aixecat parcialment el secret de sumari. Entre els 50.000 folis d'instrucció, hi ha declaracions policials que donen per fet que Bárcenas va cobrar 1,3 milions de la trama Gürtel.

08/04/2010

El despatx

Bárcenas demana la baixa temporal de la militància del PP i deixa oficialment les funcions de tresorer, però manté l'escó al Senat. Cospedal afirma que Bárcenas deixarà de tenir despatx a la seu, però dos anys més tard se sap que havia mantingut despatx i xofer. El partit, a més, li pagava l'advocat.

29/04/2010

El timador timat

Transcendeix que el cervell de la trama corrupta Gürtel, Francisco Correa, s'endua una comissió del 2% dels contractes i adjudicacions dels ajuntaments de Boadilla i Majadahonda. També es donen a conèixer detalls com que diversos membres de la trama corrupta havien comprat llibres d'orientació per delinquir i que el mateix Correa havia estat timat en diverses ocasions.

03/12/2010

Correa maquinava a la presó

El cervell de la trama, Francisco Correa, havia maquinat des de la presó una estratègia per mirar d'influir en els òrgans judicials encarregats del cas. Es desprèn d'un nou informe de la Unitat Central de Delinqüència Econòmica i Fiscal (UDEP) que conclou també que Correa havia ordenat que es controlessin les comissions rogatòries internacionals sobre els seus interessos i fortunes a l'estranger.

25/01/2011

La trama esquitxa l'exmarit d'Ana Mato

Els informes policials posen en dificultats el PP a cada informe que emeten. L'últim revela que la trama va pagar el 2003 i el 2004 hotels i bitllets d'avió i tren per valor de gairebé 30.000 euros a l'exalcalde de Pozuelo de Alarcón Jesús Sepúlveda (PP), exmarit de la ministra de Sanitat Ana Mato (PP).

15/07/2011

El declivi de Francisco Camps

El Tribunal Superior de Justícia del País Valencià obre judici contra el llavors president valencià, Francisco Camps, pels regals que va rebre de la trama corrupta Gürtel.

25/01/2012

Absolts

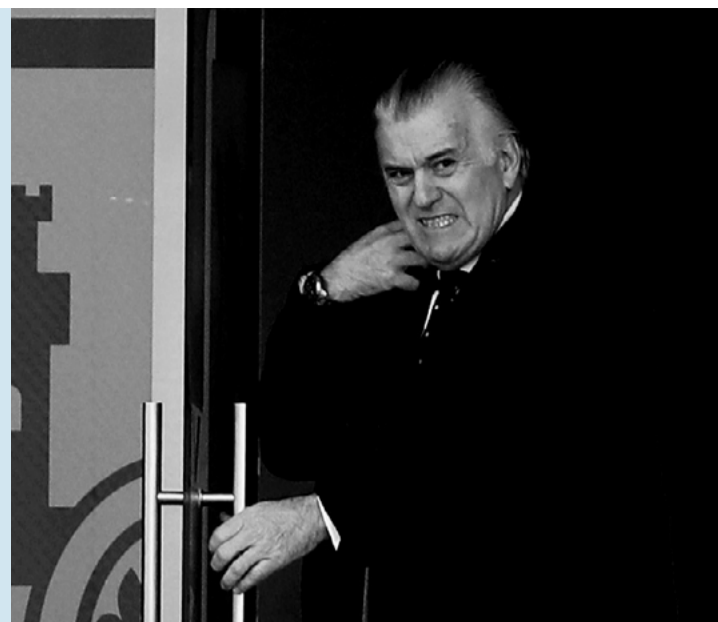
Camps és jutjat per un jurat popular. Sosté que tot plegat és una "infàmia". Ell i Ricardo Costa es declaren innocents davant el tribunal. El jurat popular, després de dos dies de deliberacions, els exculpa tots dos.

15/03/2012

El cas assetja el PP

L'Audiència Nacional reobre la causa contra l'extresorer del PP Luis Bárcenas, l'exregidor del PP d'Estepona Ricardo Galeote i l'exdiputat del PP Jesús Merino després que fos arxivat pel Tribunal Superior de Justícia de Madrid. Els imputa delictes de suborn, frau fiscal i blanqueig.

11/07/2012

Correa surt de la presó

El cap de la trama corrupta, Francisco Correa, surt de la presó després que el jutge Pablo Ruz li rebaixés la fiança de 600.000 euros a 200.000. Portava 3 anys en presó preventiva. Li retira el passaport i el fa anar cada dia al jutjat.

22/03/2013

El fil del finançament del PP

La Fiscalia Anticorrupció troba indicis que relacionen el cas Gürtel amb la comptabilitat oficial del PP i la de la trama investigada. Setmanes després, Ruz expulsa al PP com a acusació popular de la causa principal del cas Gürtel, després que el partit hagi estat defensant els últims anys la innocència de Bárcenas, la de la seva dona i la del diputat Jesús Merino.

30/05/2013

Ana Mato, a l'ull de l'huracà

El 30 de maig, un informe d'Hisenda certifica el pagament de regals i viatges d'empreses de la trama Gürtel a la família de la ministra Ana Mato. Pablo Ruz imputa quatre empresaris més pels suposats pagaments al PP.

27/06/2013

Bárcenas entra a la presó

Pablo Ruz envia l'extesorer del PP, Luis Bárcenas, a la presó de Soto del Real. El jutge decreta presó incondicional sense fiança per risc de fuga i perquè l'imputat no pugui manipular, destruir o construir proves. En surt el 23 de gener del 2015.

15/07/2013

Cospedal i Rajoy, assenyalats

Bárcenas reconeix davant el jutge ser l'autor dels papers manuscrits en què va quedar registrada la comptabilitat oculta del PP i que havien publicat a principis d'any els mitjans de comunicació. També diu que va pagar sobresous de 25.000 euros en efectiu a Mariano Rajoy i a María Dolores de Cospedal el 2010.

29/07/2014

Peça principal del cas

Pablo Ruz finalitza la investigació al voltant de 45 dels 100 imputats per la Gürtel i decideix obrir una peça separada per començar a jutjar els primers anys de l'entramat, entre 1999 i 2005.

02/07/2015

Les acusacions de Bárcenas

Luis Bárcenas insisteix en l'escrit de la seva defensa pel cas de la caixa B del PP, que el partit es finançava il·legalment almenys des de 1982, quan encara era Alianza Popular i el dirigia Manuel Fraga, i fins el 2008, ja sota la presidència de Mariano Rajoy.

11/01/2016

La Gürtel valenciana

S'obre el judici oral per la Gürtel valenciana sobre els contractes entre la Generalitat valenciana i la trama corrupta. Entre els acusats hi ha tres exconsellers del govern de Francisco Camps, els caps de trama Francisco Correa i Pablo Crespo i el responsable de la Gürtel a València, Álvaro Pérez, *El Bigotes*.

04/10/2016

Comença el gran judici

Més de set anys i mig després comença a l'Audiència Nacional el judici a la "primera època" de Gürtel (1995-2005), la que tracta la relació de Francisco Correa amb el partit. És només la primera pedra del llarg periple judicial del PP.

05/10/2016

Alineats

El PP, que forma part de la causa com a responsable a títol lucratiu, és a dir, per haver-se beneficiat del delictes, fa pinya amb Luis Bárcenas i Pablo Crespo i demana l'anul·lació del cas. Asseguren que s'han vulnerat drets fonamentals amb les gravacions que van servir per iniciar la investigació (presentades el 2007 per José Luis Peñas) i les que va ordenar Baltasar Garzón potseriorment entre els principals imputats i els seus advocats a presó.

13/10/2016

Correa confessa

Francisco Correa reconeix en la seva declaració haver cobrat diners a canvi d'adjudicacions de contractes públics i donar-ne una part a Luis Bárcenas per al PP. També admet haver regalat cotxes i haver pagat viatges a polítics populars.

10/02/2017

La condemna de la Gürtel valenciana

El TSJ de la Comunitat Valenciana condemna a 13 anys de presó a Correa, Crespo i *El Bigotes* pel cas Fitur. En total són condemnats 11 dels 13 acusats per delictes de malversació de cabdals públics, tràfic d'influències, suborn, falsedat i associació il·lícita.

20/04/2017

Aguirre declara

L'expresidenta madrilenya Esperanza Aguirre declara com a testimoni. Insisteix en què no sabia res de les corrupteles dels seus homes de confiança. Cinc dies després dimiteix de tots els seus càrrecs per un altre cas de corrupció, el cas Lezo, que implica el seu exnúmero 2 i successor, Ignacio González.

25/05/2017

Nova dimissió

La diputada del PP a l'Assamblea de Madrid Josefa Aguado dimiteix després de saber-se que el TSJ de Madrid ha acceptat investigar-la per prevaricació, frau i malversació en relació a la trama Gürtel.

20/06/2017

Desfilada de ministres

Álvarez Cascos, Arenas, Acebes, Rato i Mayor Oreja, tots exministres d'Aznar, declaren com a testimonis -cridats per Luis Bárcenas- en el principal judici de la Gürtel. Neguen haver rebut sobresous i diuen que desconeixen una comptabilitat B del partit. També exculpen Bárcenas.

26/07/2017

Rajoy, a judici

Mariano Rajoy declara com a testimoni. L'Audiència Nacional li denega una compareixença per videoconferència i ho fa presencialment, però no seu a la banquetta dels acusats sinó que ho fa des de l'estrada. Assegura que no coneixia els assumptes econòmics del PP i nega els sobresous.

25/10/2017

L'informe final de la fiscalia

A l'informe final del judici del cas, la fiscal Concepción Sabadell conclou que Correa havia posat en marxa un "sistema durador" de suborns a càrrecs del PP i insisteix en què l'exministra Ana Mato i el seu exmarit es van lucrar a costa de la Gürtel.

24/05/2018

"Casos aïllats"

Mariano Rajoy defineix com a "casos aïllats" les trames de corrupció que afecten integrants del PP, just després de la detenció de l'exministre d'Aznar i expresident de la Comunitat Valenciana, Eduardo Zaplana, i poc abans que es conegui la sentència de la Gürtel.

24/05/2018

Sentència

L'Audiència Nacional fa pública la sentència de la primera etapa del cas Gürtel (1999-2005). El PP es converteix en el tercer partit de l'Estat en ser condemnat per corrupció. La formació sosté en un comunicat que "en cap cas coneixia els fets" i diu que recorrerà la sentència perquè "no la comparteix".

25/05/2018

Moció de censura a Rajoy

L'endemà de la sentència, Pedro Sánchez anuncia una moció de censura contra el president del govern espanyol, Mariano Rajoy.

04/06/2018

Agur, Rajoy

El Congrés dels Diputats vota la moció de censura proposada pel PSOE de la mà de Pedro Sánchez. Els socialistes aconseguixen el suport de Podem, ERC, el PDECat, el PNB i Bildu i amb 180 vots a favor, 169 en contra i una abstenció Mariano Rajoy deixa de ser el president del govern espanyol. Es converteix així en el primer president espanyol en democràcia que perd una moció de censura. La trama Gürtel acaba amb el lideratge del Partit Popular.

Les claus de la sentència

Per Ot Serra

9 anys

És el temps que ha passat des que Baltasar Garzón va ordenar les primeres detencions per la Gürtel fins que ha sortit la sentència.

1 any, 1 mes i 13 dies

És el temps que ha durat el judici de la trama, que s'ha desenvolupat en 125 sessions.

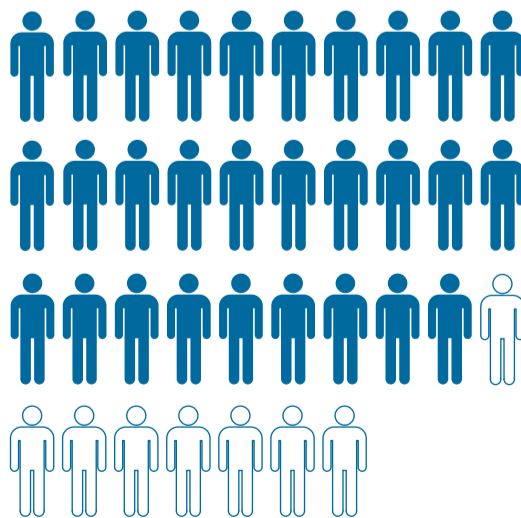
1.687 fulls

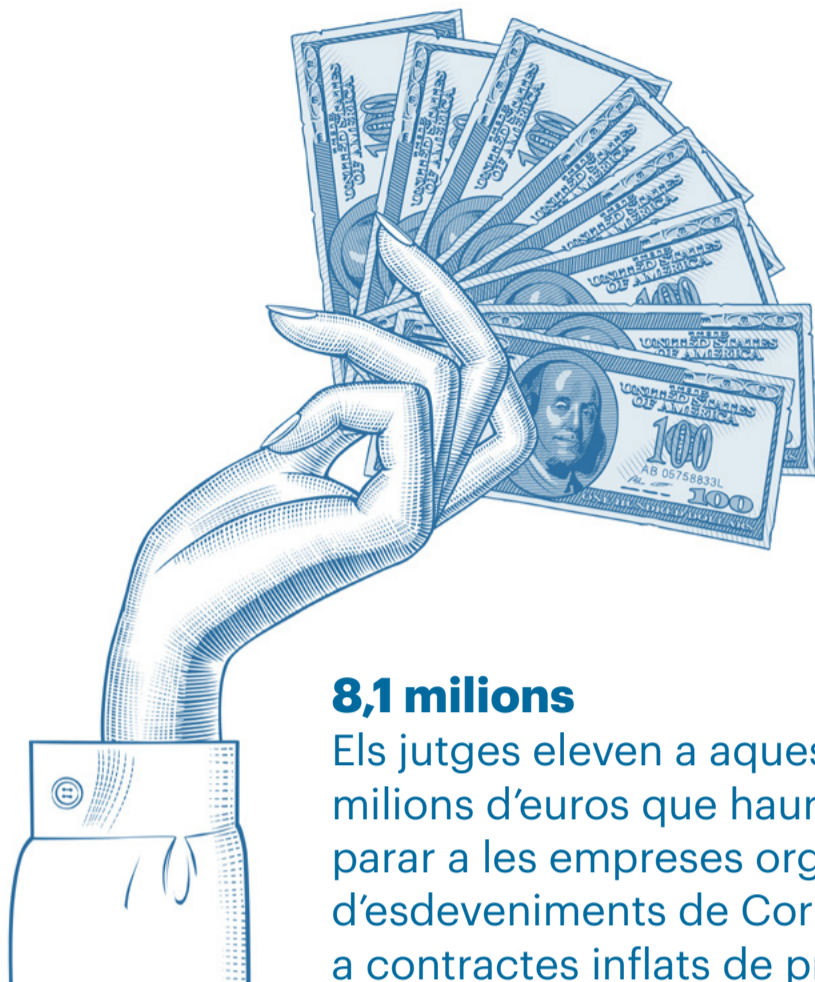
És la mida de la sentència.

29 persones

Són les condemnades, de les 37 que sol·licitava la fiscalia, que sumen en total 351 anys de presó.

8,1 milions

Els jutges eleven a aquesta xifra els milions d'euros que haurien anat a parar a les empreses organitzadores d'esdeveniments de Correa gràcies a contractes inflats de preu.

Mariano Rajoy

Tot i no sortir a la llista d'acusats i condemnats, també és protagonista de la sentència per la seva falta de "credibilitat" quan va declarar com a testimoni el 26 de juliol del 2017.

Els magistrats consideren que la seva versió "no és prou versemblant per rebatre la contundent prova existent sobre la caixa B del PP".

Caixa B

La sentència de l'Audiència Nacional confirma l'existència d'una "estructura financera i comptable paral·lela a l'oficial, existent almenys des de l'any 1989".

Els principals condemnat

Partit Popular

Partit polític

245.000 euros

Condemnat a pagar 133.628 € per finançament il·legal a l'Ajuntament de Majadahonda i una altra indemnització de 111.864 euros, de manera solidària amb l'exmarit de Mato, Jesús Sepúlveda, per al municipi de Pozuelo.

Francisco Correa, 'Don Vito'

Empresari. Cap de la trama Gürtel

51 anys i 11 mesos

Condemnat per suborn continuat, falsedat documental, malversació i blanqueig de diners, frau a l'administració i tràfic d'influències.

Guillermo Ortega

Exalcalde del PP a Majadahonda

38 anys i 3 mesos

Condemnat per associació il·lícita, suborn, malversació, prevaricació i falsedat documental.

Pablo Crespo

Exsecretari del PP a Galícia. Número 2 de Correa

37 anys i 6 mesos

Condemnat per un delicte continuat de suborn amb falsedat documental, tràfic d'influències, blanqueig de capitals, falsedat documental, malversació i prevaricació.

Luis Bárcenas

Extresorer del PP a Madrid

33 anys i 4 mesos

Condemnat per blanqueig de capitals, falsedat documental, apropiació indeguda i blanqueig de capitals només a la comunitat de Castella i Lleó.

Rosalía Iglesias

Dona de Luis Bárcenas

15 anys i 1 mes

Condemnada per apropiació indeguda, intent d'estafa processal, falsedat documental i blanqueig de capitals.

Alberto López Viejo

*Exregidor d'Esports a Madrid
amb Esperanza Aguirre*

31 anys i 9 mesos

Condemnat per prevaricació continuada, malversació de cabdals públics, suborn i tràfic d'influències.

José Luis Izquierdo

Comptable de les empreses de Correa

17 anys i 7 mesos

Condemnat per associació il·lícita, suborn, falsedat documental i per blanqueig de capitals.

Juan José Moreno

Exregidor del PP a Majadahonda

15 anys i 1 mes

Condemnat per suborn continuat, falsedat documental, malversació i blanqueig de diners, frau a l'administració i tràfic d'influències.

Ana Mato

Exministra de Sanitat del PP

27.800 euros

Condemnada a pagar 27.847 euros per "viatges i esdeveniments familiars".

Entrevista amb José Luís Peñas

JOSÉ LUÍS PEÑAS
EXREGIDOR DEL PP I
DELATOR DE LA GÜRTEL

“El PP està instal·lat en la mentida”

Per Dani Sánchez Ugart

Tot i que va gravar les corrupteles de Francisco Correa i les va dur a la policia, cosa que va possibilitar la condemna de la trama Gürtel, l'exregidor de Majadahonda José Luis Peñas ha acabat sentenciat a 4 anys i 9 mesos.

S'esperava la condemna?

Estic una mica dolgut pel que em toca, però també content perquè la justícia és la justícia. No he sabut donar al tribunal les eines suficients perquè m'absolguessin, i això va en detriment meu. Però estic molt content perquè el tribunal ha dit que no he manipulat cap cinta. Em queda defensar-me al Suprem. Pensar que d'una trama corrupta milionària n'agafaria 30.000 euros no és creïble.

Es penedeix de res?

El que he fet ho faria poca gent. N'estic absolutament orgullós. De la família, dels amics, dels milers de whatsapps que tinc al mòbil. Faria exactament el mateix i soc absolutament innocent de tot.

Han sigut dures, les condemnes.

No m'alegro que condemnin ningú, però crec que la justícia ha funcionat i ha de funcionar millor. Però som on som i si jo no hi hagués sigut, no hi hauríem arribat, i hem contribuït a fer una democràcia més perfecta.

¿Creu que hi hauria d'haver protecció per als delators?

En altres països, a persones com jo se les tracta d'una altra manera, hi ha unes lleis amb protecció instantània i per al futur. Les persones que denunciïn pateixen una mort civil.

Hem posat en risc el patrimoni, la integritat física... fent el que s'havia de fer i el que espero que facin altres ciutadans. Però és molt difícil que la gent denunciï res aquí. Estem veient dia a dia persones que ho fan i al final són assenyalades i injuriades. Evidentment delatar, denunciar, és una professió d'alt risc que només la practiquen persones convençudes que volen un futur millor.

Quines conseqüències ha patit?

Primer t'envien la Brunete mediàtica per embrutar el teu nom, t'assenyalen. Fins al 2014 va ser un autèntic calvari perquè la gent t'assenyalava i m'han escopit al carrer. La meua dona anava amb la meua filla de 14 anys i la van fer sortir de la carretera amb un cotxe. També m'han intentat subornar... Et redueixen a la mínima expressió perquè la teua paraula sigui menystinguda i és la pena més gran que tinc en el sentit de la condemna, i ho han aconseguit en certa manera.

Què li sembla la resposta del PP? Es creu que no en saben res?

Segueixen pensant que tots els espanyols som tontos. Pensen que una sentència penal contra el PP no els afecta. És una forma més de veure que allunyat que està el partit del carrer. Només es preocupen de dir molt la paraula Espanya. Estan instal·lats en la mentida.

La trentena de causes judicials del PP per corrupció

La Comunitat de Madrid, el País València i les Illes Balears són l'epicentre de la corrupció del PP

Per Xavi Tedó i Ruth Pérez

Tot i que el PP no es cansa de remarcar que es tracta de “casos aïllats”, la part de la trama Gürtel que va rebre sentència ahir és només una de la trentena de causes judicials que assetgen la formació conservadora. L'ofensiva judicial a què han de fer front els populars abraça bona part de les comunitats autònomes que gestionaven o que encara estan sota el seu control. Les “pomes podrides” a què feia referència al febrer el portaveu del PP, Rafael Hernando, continuen acumulant-se sobre la taula. La presó provisional sense fiança dictada contra l'expresident de la Generalitat Valenciana Eduardo Zaplana, que fins ara s'havia escapat de la mà de la justícia, en el marc de l'operació Erial, deixa en una situació encara més compromesa un partit sota sospita permanent.

Madrid i Múrcia, en el punt de mira

Un dels feus del poder polític del PP és la Comunitat de Madrid, però també és un dels territoris més afectats per la corrupció sistèmica del partit. El cas Púnica, que investiga l'adjudicació de serveis públics a canvi de pagaments i comissions il·legals a Madrid, ja està en procés judicial. El cap de la trama i exconseller de Justícia, Francisco Granados, ha decidit col·laborar amb el magistrat i ja ha aportat "factures falses" que provarien el finançament d'una campanya paral·lela d'Esperanza Aguirre a les eleccions autonòmiques del 2007. El successor d'Aguirre, Ignacio González, també s'ha vist immers en processos judicials pel saqueig de l'empresa pública de gestió d'aigües de la Comunitat de Madrid durant la seva presidència i la de la seva antecessora: el conegut com a cas Lezo.

La malversació de fons públics també ha afectat Múrcia. El seu expresident Pedro Antonio Sánchez està acusat d'un delicte de prevaricació continuada i de frau en l'obtenció de subvencions públiques pel cas Auditori. El jutge que va investigar la contractació i la construcció de l'auditori de Puerto Lumbreras durant l'etapa de Sánchez com a alcalde d'aquest municipi ha conclòs que hi ha prou indicis per portar l'expresident a judici.

El clan de Bárcenas

Luis Bárcenas és el protagonista d'una gran part dels casos de corrupció del PP. L'extresorer està ara a l'espera de la celebració del judici oral tant dels papers de Bárcenas, sobre la doble comptabilitat en negre del partit, com del cas de destrucció dels discos durs que provarien l'existència d'aquesta caixa B, el cas dels ordinadors del PP. Francisco Correa és també reincident i ja està complint pena de presó pel cas Fitur, sobre la manipulació de contractes de la fira de turisme a València. Continua a l'espera de judici la visita del Papa a València, en què s'haurien malversat diners públics per a la contractació de la megafonia i les pantalles. De fet, el País Valencià és una de les comunitats autònomes que més casos de corrupció ha patit. Fins a 17. Un dels més sonats ha sigut el cas Brugal, a l'espera de judici després de més d'onze anys d'instrucció per irregularitats en les adjudicacions vinculades al Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) de la ciutat d'Alacant. Més de 34 imputats estan pendents de judici acusats de suborn, tràfic d'influències i corrupció d'autoritats o funcionaris públics.

També està pendent de ser jutjat l'exvicepresident de la Diputació de València Enrique Crespo com a expresident d'Emarsa, l'empresa pública d'aigües de l'àrea metropolitana valenciana. Està acusat de pagar 40 milions d'euros a diferents empreses, algunes d'elles vinculades a directius d'Emarsa per serveis i treballs inexistents.

Un altre expresident d'aquesta diputació, Alfonso Rus, i dos exvicepresidents estan acusats de cobrar comissions il·legals que podien arribar al 3% a empreses que es beneficiaven d'adjudicacions públiques de diferents administracions en el cas Imelsa. En l'àmbit municipal, nou regidors del PP de València estan acusats de blanquejar diners a partir de donacions al partit en el cas Taula, que també està encara en fase d'instrucció.

Balears, la seu de Matas

A les Illes Balears, històric territori de governs populars, els casos de corrupció s'acumulen amb un nom propi: el de l'expresident Jaume Matas. El cas Palma Arena sobre la polèmica construcció del velòdrom és un dels més complexos, amb més de 28 peces separades. Gran part de les peces encara estan en procés d'instrucció, però d'algunes ja s'ha fet judici i en la majoria s'ha condemnat Matas. La pena més alta: la de set anys d'inhabilitació i una multa de 350.000€ per prevaricar en el cas del Mundial de ciclisme. L'estratègia judicial de l'expresident ha sigut reconèixer els delictes per evitar penes majors.

A l'espera del recurs del Suprem, Matas també ha estat condemnat a 3 anys i 8 mesos de presó per les adjudicacions a dit del Govern Balear de dos congressos a Palma a l'Institut Nóos, dirigit per Diego Torres i Iñaki Urdangarin, que en van treure un benefici econòmic.

La Generalitat Valenciana i els ajuntaments de València i Madrid també hi estan involucrats. L'expresident balear haurà de seure al banc dels acusats pròximament també per presumptes comissions de 9 milions a canvi de l'adjudicació de la construcció de l'Hospital Son Espases.

El declivi del ministre estrella

El que va ser exvicepresident del govern espanyol i exdirector de l'FMI, Rodrigo Rato, ha d'afrontar encara dos judicis. Després de ser sentenciat a 4 anys i mig de presó pel cas de les targetes black, en què consellers i directius de Bankia van utilitzar les targetes de crèdit sense cap control fins a gastar-se 2,69 milions d'euros durant la seva presidència, el ministre estrella d'Aznar també haurà de respondre per la sortida a borsa d'aquest banc. Els màxims responsables de Bankia, amb Rato com a president, van declarar uns beneficis de 309 milions quan en realitat tenia un forat de 3.000 milions que va causar la seva fallida i una injecció de més de 22.000 milions d'euros públics per evitar-la. A més dels problemes judicials relacionats amb aquesta entitat, l'exministre d'Economia forma part d'una llista de més de 700 persones sospitoses de blanquejar diners d'origen il·lícit amb l'amnistia fiscal que va decretar el PP el 2012. Aquests casos no deixen de ser, però, els més mediàtics, perquè hi ha una desena llarga més de trames corruptes que afecten el partit.

Com Gürtel va acabar amb el PP

L'obstrucció i l'atac a la justícia no han impedit que la trama hagi tombat Rajoy, a l'espera del Suprem

Per Ernesto Ekaizer

La corrupció va fer perdre al PP la majoria absoluta accidental -obtinguda el 2011 després de la Gran Recessió i de l'enfonsament del PSOE- en les eleccions del 2015 i el 2016. Però des del 2009 la processó desencadenada per la corrupció anava per dins. I ha sigut la sentència de la primera època del cas Gürtel (1999-2005) el desencadenant del cop de gràcia.

Els atacs del portaveu parlamentari Rafael Hernando el passat divendres des de la tribuna del Congrés de Diputats contra el jutge progressista José Ricardo de Prada, un dels tres membres del tribunal de Gürtel, co-ponent de la sentència juntament amb el magistrat conservador Julio de Diego, després de perdre la ponència el magistrat conservador Ángel Hurtado, no tenen precedents.

“No seré jo – va dir Hernando fent exactament el que negava – qui es refereixi als antecedents polítics d’un dels magistrats, el senyor De Prada, candidat d’IU en època de Zapatero a presidir la Sala penal de l’Audiència Nacional, ni a la seva sintonia amb el mon proetarra, ni a les seves declaracions quan deia que a l’Audiència Nacional es torturava”.

El portaveu del PP ha repetit els atacs despietats de la diputada Celia Villalobos en dictar-se la interlocutòria sobre els delictes presumptament comesos pel PP en la destrucció del disc dur de l’ordinador de Luis Bárcenas el juliol de 2016. Villalobos va acusar la jutge Rosa María Freire “per ser el seu marit o cosí d’IU”. A aquest macartisme pur es va unir el ministre de Justícia Rafael Catalá en comentar a 13TV la interlocutòria de la jutge Freire i atacar el seu contingut.

I tret de la vocal Concha Sáez, membre de la Comissió Permanent del Consell General del Poder Judicial (CGPJ), qui va escriure una carta el mateix divendres al president del Suprem i del

CGPJ, Carlos Lesmes, i a tots els seus companys i companyes, sol·licitant un pronunciament de denúncia – sense reacció – el fet sembla haver passat sense pena ni glòria. Lesmes, per altra banda, ni tan sols s’ha molestat en dissimular o maquillar amb un comunicat la seva participació decisiva – va fer servir el seu “doble vot” o vot de qualitat – per garantir, el dilluns 28 de maig, el desempat 4 a 4 de la Comissió Permanent del CGPJ per impedir que De Prada assistís a la vista de mesures cautelars – presons i altres – per als condemnats del cas Gürtel prevista per aquell mateix matí.

Reacció

“Gürtel no és una trama del PP, sinó una trama contra el PP”, va dir Mariano Rajoy el 2009

Mariano Rajoy, líder de l’oposició, va dir el febrer del 2009, tot just quan es van fer públiques les primeres actuacions del jutge Baltasar Garzón en la causa, que Gürtel “no és una trama del PP, sinó una trama contra el PP”. L’activitat dels populars des d’aquell dia -11 de febrer- va consistir a convertir aquella profecia en realitat. Com? Impedint que la trama aflorés a través d’una obstrucció i un atac a l’acció de la justícia sistemàtics.

Federico Trillo és l'home a qui Rajoy encarrega fer explotar la instrucció a partir dels seus contactes a l'Audiència Nacional i al Tribunal Suprem. L'estratègia passava per apartar el jutge instructor, Garzón, i carregar-se les dues fiscals que veritablement havien començat la investigació: Concha Sabadell i Miriam Segura. Trillo, a través de l'exfiscal i advocat Ignacio Peláez, va aconseguir apartar Garzón i inhabilitar-lo per prevaricació. Però no va poder amb Sabadell i Segura. I quan el jutge Antonio Pedreira, del Tribunal Superior de Justícia de Madrid (TSJM), es fa càrrec del cas -per la presència d'aforats-, l'acció del PP es dirigeix a acorralar un magistrat honest però malalt. Pedreira, cada cop més malalt, és sotmès a un dur marcatge al seu despatx de la madrilenya plaça de Las Salesas. Rafael Núñez Gallego, un jove expert en informàtica, és contractat per la Comunitat de Madrid, sense concurs, per prestar "assistència tècnica o suport tècnic informàtic". Núñez Gallego acostumava a sortir del TSJM, agafar la moto i passar pel despatx de l'advocat Pedro Gómez de la Serna, col·laborador de Rajoy dels vells temps a Interior, per informar-lo sobre l'estat del sumari.

Rajoy intervé en persona. Parent llunyà de Pedreira l'intriga aquest jutge. L'exdiputat Jorge Trias Sagnier, advocat de professió, és qui ha aconseguit a través d'articles de premsa, contractar amb Pedreira que se sent assetjat per un bombardeig de Trillo als mitjans. I Trias Sagnier truca Rajoy, qui el cita el mateix

dia, el juliol de 2009, al seu despatx de Gènova 13. Allà Rajoy li explica certa idea del que està passant. Li apunta que enmig d'una tempestat s'ha d'estar quiet. Li diu que és com els joncs. "Soc com el jonc que es doblega però sempre segueix dempeus", repeteix un vers de la cançó del Dúo Dinámico "Resistiré". Però al mateix temps li pregunta per Pedreira. Li encarrega a Trias Sagnier que el segueixi veient i el mantingui informat.

Pedreira, cada cop més malalt, és sotmès al seu despatx a la madrilenya Plaza de Las Salesas a un marcatge. Un jove expert en informàtica, Rafael Núñez Gallego, advocat, és contractat per la Comunitat de Madrid, sense concurs, per prestar "assistència tècnica o suport tècnic informàtic". Núñez Gallego sol abandonar el TSJM, agafar la seva moto i passar-se pel despatx de l'advocat Pedro Gómez de la Serna, col·laborador de Rajoy dels vells temps a Interior, i home de Javier Arenas, per informar-lo sobre la marxa del sumari. Gómez de la Serna ha estat introduït a Pedreira per Trias Sagnier; els tres celebren dinars regulars.

Les fiscals Sabadell i Segura informen el seu cap, Antonio Salinas, de les seves sospites. Bárcenas, per la seva banda, visita el capellà escolapi Francisco Santos, confessor de Pedreira, un home molt catòlic, a l'església de Santa María del Pinar. Allà es fan les reunions dels imputats.

El magistrat arxiva la causa contra Rosalía Iglesias, la dona de Bárcenas, el maig del 2010. La feina feta amb Pedreira dona resultats. Queda, sobretot, Bárcenas. Un cop perduda la competència per absència d'aforats i abans d'enviar el cas a l'Audiència Nacional, Pedreira dicta el 29 de juliol del 2011 la interlocutòria d'arxivament dels delictes que s'imputen a Bárcenas. Però no ho comunica a ningú. Es notifica l'1 de setembre del 2011. Aquell dia Rajoy envia un SMS a Rosalía Iglesias: "Moltes felicitats, Rosa. Esperem que tot es confirmi. Una abraçada i una altra al Luis. Mariano".

Intent L'expresident va maniobrar per substituir el cap de la Fiscalia Anticorrupció

Rajoy ja és president del govern. Bárcenas no les té totes. Hi ha un jutge a l'Audiència Nacional que està investigant. A través de la persona designada per Rajoy per mantenir contactes amb Bárcenas, intenten el febrer del 2012 substituir Salinas al capdavant de la Fiscalia Anticorrupció.

Però el fiscal general de l'Estat, Eduardo Torres-Dulce, no es dona per assabentat. Bárcenas escriu

per SMS a Rajoy: "Vaig parlar amb el nostre amic [Alfredo Prada]. Gràcies. És fonamental que tinguis en compte el nom que ell et va proposar per a aquell càrrec. Una abraçada". No ho podran aconseguir, perquè la secció quarta de la sala penal de l'Audiència Nacional anul·la, el 14 de març del 2012, el sobreseïment de Bárcenas.

Primer Garzón, després Ruz

El jutge Ruz, quan mostra interès per anar al fons de la qüestió, comença a ser, després de Garzón, l'objectiu. Acabar amb Ruz serà l'obra de Carlos Lesmes i del nou ministre de Justícia, Rafael Catalá. Amb el pretext d'acabar amb les comissions de servei, la comissió permanent del CGPJ treu a concurs la plaça que ocupa Ruz el 5 de desembre del 2014. El jutge que era aleshores màdreta de Lesmes, el magistrat Gerardo Martínez Tristán, es treballa Carlos Valle, afí al PP. Però el magistrat es fa enrere en l'últim moment. Acaba guanyant el concurs el jutge José de la Mata, que havia treballat amb el ministre socialista Francisco Caamaño.

Ja en el judici oral, la citació de Rajoy com a testimoni provoca un enfrontament entre el president del tribunal i ponent, Ángel Hurtado, i els magistrats De Diego i De Prada.

L'últim recurs que planteja la Moncloa, quan veu que la compareixença de Rajoy és inevitable, és la videoconferència. Però Hurtado perd la votació. I el 26 de juliol del 2017 Rajoy acudeix al judici. La seva declaració i la d'altres exministres és considerada per la fiscal Sabadell com a absent de credibilitat. Mentrestant, com en la pel·lícula *La jungla de l'asfalt* (John Huston, 1950), el desmembrament de la banda de Gürtel comença a ser una realitat. Bárcenas ha cantat abans del judici oral, un a un, els sobresous, i Francisco Correa, un cop sentenciat a 13 anys en la primera peça (Fitur-Gürtel València), està disposat a col·laborar. I això ja es veu l'octubre del 2017, en les primeres jornades del judici.

Amb aquesta història de negació, ¿com havia de dimitir Rajoy per evitar la votació de la moció de censura?

Dimissió

Per a Rajoy, renunciar suposava admetre una responsabilitat política que tant ell com el seu partit neguen

Renunciar suposava admetre una responsabilitat política que tant ell com el seu partit neguen. Una altra cosa era el desallotjament com a resultat de la moció de censura. La manipulació del contingut de la sentència al Congrés per part de Rajoy i de Rafael Hernando i els atacs al jutge De Prada són la culminació de nou anys d'obstrucció sistemàtica de l'acció de la justícia. Però, atenció, la batalla continua. Pròxim escenari: el Tribunal Suprem.

ara.cat

